

Försvarsdepartementet

SOS Alarm fyller en unik samhällsfunktion sedan mer än 45 år och larmar dygnet runt ut hjälpresurser vid olyckor och samhällskriser. SOS Alarm ägs till hälften av svenska staten och till hälften av Sveriges kommuner och regioner, SKR. På uppdrag av svenska staten ansvarar SOS Alarm för nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 och har även en central roll i samhällets krisberedskap. SOS Alarm har också via avtal med kommuner och regioner ansvar för att prioritera, larma och dirigera kommunal räddningstjänst och ambulans. När det gäller krisberedskapsuppdragen så har SOS Alarm och länsstyrelserna och övriga statliga TiB-myndigheter en omfattande samverkan som även den regleras via avtal.

SOS Alarm har en viktig roll för att hålla ihop helheten för samhällets alarmeringstjänst. Genom nödnumret 112 kan den enskilde som behöver akut hjälp via ett samtal nå samhällets samlade hjälpresurser. Detta är en viktig och grundläggande princip som regering och riksdag vill slå vakt om.

SOS Alarms remissvar gällande SOU 2022:57 Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap

SOS Alarm ser i stor positivt på innehållet i utredningen men anser att frågorna kring alarmering och stöd till ledningsorganisationerna för räddningstjänst och akutsjukvård inte behandlats i tillräcklig omfattning.

Utredningen konstaterar under 9.2:

En nödställd eller annars hjälpsökande ska vid situationer av sådant slag snabbt kunna komma i kontakt med samhällets hjälporgan genom att ringa till det nationella nödnumret 112, som SOS Alarm Sverige AB ansvarar för.

I de situationer som utredningen berör är SOS Alarm övertygade om att behoven och samhällsförhållandena förändras väsentligt i förhållande till en vardagssituation.

- Antalet händelser som kräver snabb hjälp av samhället kommer sannolikt att öka
- Händelsetyperna kan förväntas bli fler och mer komplexa
- Tillgängliga räddnings- och akutsjukvårdsresurser kommer att vara fler men också av mer varierad typ och med olika ledningsstrukturer.

Samtidigt kommer villkoren SOS Alarm verkar i att förändras genom att verksamheten påverkas av utrymningar, tapp av personal som inte kunnat krigsplacerats i verksamheten, störningar i telenäten och antagonistiska hot.

De övergripande målen för det civila försvaret enligt riksdagens beslut enligt regeringens proposition 2020/21:30 är att:

...det civila försvaret ska vara att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen,*
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,*
- upprätthålla en nödvändig försörjning,*
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld,*
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan,*
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred, och*
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.*

För att uppnå främst det första, det andra och det sjätte målet krävs att 112-verksamheten inklusive förmågan att leverera efterföljande larmbehandling och tekniska stödsystem för samverkan stärks och får förmåga att verka även under de förhållanden som kan råda under höjd beredskap.

SOS Alarm bidrar med samhällsviktiga funktioner såsom att hantera nödnumret 112 men även 113 13 samt VMA, samt även med en samlad lägesbild i landet.

SOS alarm värnar civilbefolkningen med att eller genom att SOS Alarm fullföljer sitt uppdrag under HB så värnar vi civilbefolkningen. Att SOS Alarm fullföljer sitt uppdrag och med motståndskraft tillser prioriterade leveranser och bidrar till att stärka försvarsviljan. SOS Alarm bygger upp sin förmåga för att möta totalförsvaret och de som bor och vistas i Sveriges krav på verksamheten.

SOS Alarm ägs till lika delar av staten och kommuner /regioner via SKR. Verksamheten styrs via ägardirektiv och avtal med staten. Förutom 112-verksamheten levererar SOS Alarm tjänster i form av efterföljande larmbehandling och eller tekniska stödsystem för samverkan och ledning till samtliga kommunala räddningstjänster och flertalet regioner i landet. SOS Alarms uppdrag måste utvecklas i takt med att de samverkande organisationerna förändras i enlighet med utredningens förslag och kommande förstärkningar av den kommunala räddningstjänsten och akutsjukvården. SOS Alarm anser att det är nödvändigt att verksamheten under höjd beredskap kan förstärkas med civilpliktig personal.

Med vänlig hälsning

Rickard Gustafson
Chefsjurist